

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

ใจงามด้วยธรรม

ก่อนจ้งหัน

พุทธศาสนาเป็นศาสนาที่ละเอียดอ่อนมากที่สุด ละเอียดลออสุขุมมาก ใครถ้างได้ผ่านศาสนาตามหลักวินัยของพระพุทธเจ้าจริง ๆ แล้ว ไม่ว่าจะฆราวาส ไม่ว่าจะเด็ก ผู้ใหญ่ และพระ จะเป็นผู้สวยงามสงบเย็นไปด้วยกัน เพราะคำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นคำสอนที่ละเอียดอ่อนมากที่สุดทีเดียว ถึงขนาดที่ว่าตรัสรู้แล้วทรงท้อพระทัยไม่ยากสอนใคร นั่นละผลที่ท่านได้ เลิศเลอถึงขนาดที่ท้อพระทัย ซึ่งสัตว์ทั้งหลายจะเทิดทูนไว้ได้ นั่นละผลของการปฏิบัติตามศาสนาซึ่งมีความละเอียดอ่อนมากที่สุด ความเพียรก็ไม่เกินพุทธศาสนา ถ้าแยกมาเป็นพระแล้วก็ ความเพียรของพระ ความอดทนของพระ ความสำรวมระวังของพระ ความมีสติสัมปชัญญะรอบตัวของพระ หน้าที่การงานของพระที่ทำประจำเพศของตน เหล่านี้เป็นงานที่ละเอียดอ่อนมาก

พระตื่นมาจะต้องประกอบงานนี้ มีงานนี้ติดตัว ไม่ใช่ใช้เกียจขี้คร้าน นอนตื่นขึ้นมาเมื่อไรก็ได้เพราะมีคนเอาข้าวมาให้กิน อย่างนี้ไม่ใช่ศาสนา ไม่ใช่เรื่องของพระ พระต้องตื่นด้วยความมีสติ เวลาจะนอนท่านให้กำหนดเอาไว้ว่ากี่ชั่วโมงจะนอน ทำความกำหนดไว้กับตนว่าประมาณเท่านั้นจะตื่น นอนลงด้วยความไม่นอนใจ พอถึงเวลาตื่นแล้วประกอบงานด้วยสติติดกับตัว นี่คือนงานของพระผู้จะทรงมรรคทรงผล และผู้ทรงมรรคทรงผลไปแล้ว เป็นงานที่ละเอียดลออมากที่สุด ไม่มีงานใดในโลกนี้จะเกินงานของพระที่ประกอบตามหลักธรรมหลักวินัยของพระพุทธเจ้า เพราะธรรมก็ละเอียด กิเลสก็ละเอียด ต้องใช้ให้พอดีกัน

ด้วยเหตุนี้ท่านผู้มาปฏิบัติ อย่าเอานิสัยเก่าแก่ดั้งเดิมตั้งแต่เป็นฆราวาสมาใช้ จะขัดกันวันยังค่ำ ต้องมาพลิกแพลงเปลี่ยนแปลงใหม่ตามหลักของพุทธศาสนา เช่นพระวินัย ให้มีความหิริโอตตปปะ สะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรมที่จะทำลายศีลของตน นี่เรียกว่าพระวินัย นี่คือนองค์ศาสดาอยู่กับพระวินัย ธรรมก็มีสติธรรม ปัญญาธรรม วิริยธรรม ขันติธรรม เป็นต้น หรือว่าพละ ๕ ที่เป็นหลักใหญ่ ศรัทธา วิริยะ สติ สมาธิ ปัญญา ท่านเรียกว่า อินทรีย์ ๕ ความเป็นใหญ่หรือกำลังใหญ่ ให้มีประจำตนเสมอ นี่คือนพระผู้จะทรงมรรคทรงผล อย่ามาอยู่เด่น ๆ ดำน ๆ แล้วก็ขายศาสนาไปเปล่า ๆ ใครก้าวเข้ามาศาสนา ก็มาทำความ

เลอะเทอะ ออกไปก็ทำลายตัวเองแล้วก็ทำลายศาสนา ทำลายผู้อื่น ให้พาทิรชนเขาถูกละเมิดหยาบผู้เข้ามาปฏิบัติหรือบวชในศาสนาแล้วทำตัวเลวร้าย ดูไม่ได้เลยอย่างนี้ อย่าให้มีในวงของเรา ต้องเป็นผู้ปฏิบัติ

ตัวเองตำหนิตัวเองไม่ได้แล้ว คนอื่นก็ตำหนิไม่ได้ คำว่าตำหนิตนต้องเอาหลักธรรมหลักวินัยเข้ามาทดสอบกัน บกพร่องตรงไหนนั้นละตนบกพร่อง ให้นำมาแก้ไขตัดแปลง นี้เรียกว่าการรักษาตน การปฏิบัติตน หน้าที่การงานของพระมีความละเอียดลออสุขุมคัมภีร์ภาพมากทีเดียว คนทั้งหลายเขาไม่เคย ต้องเป็นผู้ปฏิบัติ แม้ในวงพระด้วยกันก็ตามทั้งพระปริยัติ พระปฏิบัติ รวมแล้วจะมาอยู่ในพระปฏิบัติ เป็นภาคที่ละเอียดลออมากที่สุด ดังที่กล่าวนี้ สติ ตื่นนอนขึ้นมาจับติดแล้ว ความพากเพียรหน้าที่การงานทุกอย่างทำด้วยความไม่นอนใจๆ นี้คือธรรมเป็นอย่างนั้น อะไรนอนใจไม่ใช่ธรรม อีตอาดเนือยนายไม่ใช่ธรรม ขี้เกียจขี้คร้านอ่อนแอไม่ใช่ธรรมๆ ให้พากันจำเอาไว้

ท่านทั้งหลายจะเป็นผู้ทรงมรรคทรงผล อยู่กับองค์ธรรมองค์วินัย องค์ธรรมองค์วินัยนี้แลคือศาสดาองค์เอกของพวกเราทั้งหลาย ท่านเปิดทางเพื่อมรรคผลนิพพานไว้ตลอดเวลา ด้วยการปฏิบัติถูกต้องตามธรรมตามวินัย มรรคผลนิพพานอยู่ที่นี้อย่าไปหาที่อื่น ให้ดูธรรมดูวินัย ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามนี้ ศาสดายู่ตรงนี้นะอย่าไปคิดที่อื่น ถ้าตรงจุดนี้แล้วพระพุทเจ้าสดๆ ร้อนๆ สดๆ ร้อนๆ มรรคผลนิพพานสดๆ ร้อนๆ อยู่กับการปฏิบัติ ซึ่งเป็นสายทางที่ถูกต้องเพื่อมรรคผลนิพพานของเราแล้ว จำให้ดีนะ

ผมมานๆ จะได้สั่งสอนพระเรา ไม่ค่อยมีเวล่ำเวลา ถ้าสอนก็คละเคล้ากันไปหมดซึ่งไม่สนิทใจ สอนให้ถูกต้องจริงๆ สอนพระต้องเป็นคำสอนของพระ ฆราวาสเป็นฆราวาส เพราะหน้าที่การงานต่างกัน ให้พากันตั้งใจปฏิบัติ ให้ดูหัวใจตนเองอย่าดูที่อื่น ใจนั้นเป็นมหาเหตุเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา กิเลสพาให้เคลื่อนไหวไม่ใช่ธรรมพาให้เคลื่อนไหว ส่วนมากต่อมาก อยากจะพูดว่าร้อยทั้งร้อยกิเลสพาให้เคลื่อนไหว ให้คิดให้ปรุ้งให้หยากรู้ยากเห็นสิ่งนั้นสิ่งนี้ ให้ติดให้ติด หวังนั้นหวังนี้ มีแต่เรื่องของกิเลสทั้งนั้น ธรรมจับเข้าปฐู แก้กั้นได้ๆ นี้ละถ้ามีสติมีปัญญาติดแนบ ตามแก้ตามไขกันอยู่แล้ว สิ่งเหล่านั้นจะค่อยจืดจางไปโดยลำดับ มรรคผลนิพพานภายในใจของเรานี้จะค่อยกระจ่างแจ้งขึ้นมา จำให้ดี ตอนนี้ไปจะให้พร

หลังจ้งหัน

พูดถึงความละเอียดอ่อนของพุทธศาสนาทำให้เราสะดุดใจ เลยไม่ลืมนะที่เราไปหาหลวงปู่มั่น บ้านโคกนามน ไปอยู่กับท่านแล้ว เรามองดูพระองค์ใดๆ ที่อยู่กับท่านในระยะ

ที่เราไปนั้นประมาณ ๘-๙ องค์ ส่วนมากท่านไม่รับพระมาก นี่เรียกว่าอนุโลมเต็มที่ ต้องค์ไหนเหมือนผ้าพับไว้ๆ งามตาน่าเลื่อมใสทุกองค์ๆ จนทำให้ลงใจเชื่อหนักลงไปว่า ท่านเหล่านี้เป็นพระอรหันต์ทั้งหมดแล้วหรือ เป็นในจิตนะ ท่านเหล่านี้จะเป็นพระอรหันต์ทั้งหมดแล้วหรือ จะเป็นคนมีกิเลสหนาปัญญาหยาบเฉพาเราองค์เดียวนี้หรือมาสับปนอยู่ที่นี้ นี่ความคิด เราไม่ลืมนะ คือมององค์ไหนสวยงามตลอด เหมือนผ้าพับไว้ นั่นละความมีสติ สติครอบสวยงามไปหมด สติแล้วก็ปัญญารอบ นี่ละธรรมละเอียดมากนะ

พุทธศาสนาเท่านั้น เราบอกได้เลยชั้วนี้ได้เลยว่า พุทธศาสนาเท่านั้นที่เป็นศาสนาที่รู้โลกรู้สงสารให้หลุดพ้นจากทุกข์ไปโดยลำดับลำดับ นอกนั้นเราไม่พูดถึง เราชั้วนี้เลยคือหาที่ต้องดีไม่ได้ ภายนอกดูก็งามตา ทุกอย่างงามตาไปหมดเลย ที่นี้ภายในท่านก็ชำระของท่านตลอดๆ จิตเมื่อได้มีการบำรุงรักษาอยู่เสมอย่อมค่อยเจริญขึ้น งอกงามขึ้น สงบร่มเย็น สว่างไสวขึ้นมา ที่ไม่เป็นเช่นนั้นได้เพราะความมืดดำของกิเลสครอบอยู่นั้น

โลกนี้เป็นโลกที่ครอบด้วยกิเลส ตาจะมีลึบตาก็ตาม ไสยิ่งกว่าตาแมวกก็ตาม มันก็ใสแต่ตาแต่ใจมันมืด แล้วที่จะชำระสิ่งมืดมัวเหล่านี้ออกได้คืออะไร หาอะไรหาในโลกนี้ไม่มีอีกแหละ มีธรรมเท่านั้นที่ชำระล้างออกได้ อย่างพระพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมา นั่นเรียกว่าชำระสิ่งที่มืดมัวนั้นออกได้หมด เรียกว่าโดยสิ้นเชิง เป็นศาสดาเอกขึ้นมา ศาสดาเอกพระพุทธเจ้านี้จำไปหมดเลย เรียกว่าโลกวิทู รู้แจ้งทั้งโลกนอกตลอดทั่วถึง ทั้งโลกใน พระทัยสว่างกระจ่างแจ้งไปหมดเลย

นำธรรมอันนี้แลออกสอนโลกด้วยความถูกต้องแม่นยำ จึงเรียกว่าสวากขาตธรรม ตรัสไว้ดีแล้ว ตรัสไว้ชอบแล้ว ไม่มีที่ต้องดีในบรรดาธรรมทุกชั้นทุกภูมิ เหมาะสมตลอดเวลา เป็นสวากขาตธรรมตลอดถึงนิพพาน นี่คือธรรมขององค์ศาสดาเรียกว่าพุทธศาสนา พุทธศาสนานี้บอกว่าเท่านั้นเลย ที่จะรู้โลกรู้สงสาร สร้างคุณงามความดีเป็นบุญเป็นกุศลเป็นลำดับลำดับเพื่อขึ้นสู่ธรรมชั้นสูงเป็นลำดับลำดับไป ให้จำเอาอันนี้ก็แล้วกัน

ศาสนาอื่นใดไม่พูดถึงแหละ ให้จำเอาจุดที่สำคัญ คำว่าติดอันนี้อย่าปล่อยวางนะ เราเกิดมามีวาสนาแล้ว ได้มาพบศาสนาเต็มโลก เป็นยังงั้นนั่นฟังซิ ทำไมมีเพียงพุทธศาสนาเท่านั้นอยู่ในท่ามกลาง เราทำไมจึงได้มาเจอ เกิดมาอย่างไร โลกสงสารก็เกิดมาด้วยกันเขาไม่ได้เจอนะ เจอก็เหมือนกับไปพบพลอยนั่นแหละ ในนิทานอีสป นี่ท่านก็เอามาจากปัญญาเหมือนกัน เวลาเราไปอ่านในนั้นเราถึงรู้ ไก่แจ้ตัวหนึ่งคู้ยเขี่ยหาอาหาร ไปพบพลอยเม็ดหนึ่งงามดีมีค่ามาก จึงพูดเปรยๆ ขึ้นว่า นี่หมายถึงพลอยเม็ดนี้ ถ้าเจ้าของของเจ้ามาพบเจ้าเข้าเช่นนี้ เขาคงเก็บเจ้าไปฝังไว้ในหัวแหวนตามเดิม แต่นี้เจ้าไม่มีประโยชน์อะไรกับ

เรา สู้ข้าวสูกข้าวสารเมล็ดเดียวก็ได้ ว่าแล้วก็ค่อยเหยงไปแปลงอื่น ๆ เสีย ไม่สนใจในเพชรพลอย

โลกทั้งหลายก็แบบนั้นละ สู้ข้าวสูกข้าวสารไม่ได้ พลอยเม็ดนี้เอาไปขายดูซิ ข้าวสารเอามาสักยู่ก็ยู่สู้พลอยเม็ดนี้ไม่ได้ มันก็ไม่ได้คิด มันเห็นเพียงเท่านั้น นี่ละพุทธศาสนาเหมือนพลอยเม็ดหนึ่ง พวกเรานี่เหมือนไก่แจ้ค่อยเหยงหาอาหาร หาอันนั้น อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี ดีไปหมด ค่อยเหยง เหยงบ่ยากันไปอย่างนั้น นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า นั่นท่านสรุปความของที่ดีย่อมมีประโยชน์แก่ผู้รู้จักใช้เท่านั้น สรุปความลงในนิทานอันนี้ ผู้ที่ไม่รู้จักใช้ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร เช่นไก่แจ้

นี่เรามาพบพลอยแล้วอย่าให้เป็นไก่แจ้ละ ให้เห็นว่าเป็นพลอยมีคุณค่ามีราคา เป็นเครื่องประดับตัวมีค่ามีราคา ส่งเสริมความสุข ความสะดวกให้ทุกสิ่งทุกอย่าง อยู่กับพลอยเม็ดเล็กเลือนี่แหละ ข้าวสูกข้าวสารจะเป็นอะไร ก็ขนาดนั้นแหละ นี่เราอาศัยโลกใบนี้ก็ขนาดนั้นแหละ ชั่วชีวิต ๆ เท่ากับอย่างนั้นนะเทียบไป แต่พลอยนี้มีคุณค่ามหาศาล ธรรมนี้มีคุณค่ามหาศาล จะตายเกิดที่ไหนธรรมมีอยู่ในใจแล้วจะไปเกิดสถานที่ที่ดี ๆ เขาผิดพลาดไปขนาดไหนเราจะไม่ผิดพลาด นี่ละธรรม ทำคนให้สมหวัง ๆ เป็นลำดับลำดับไป

ส่วนเหล่านั้นมันผิดหวังทั้งนั้นละ ทั้งท่านทั้งเราเต็มโลกเต็มสงสาร มีแต่ข้าวสูกข้าวสารเอามาแข่งพลอยเรื่อยไปอย่างนั้น ศาสนาจึงเหมือนไม่มีคุณค่า เพราะเราหมดคุณค่า เราไม่มีคุณค่า ศาสนาที่มีคุณค่ามากก็เป็นโมฆะสำหรับคนที่ไม่เป็นประโยชน์อะไรเลยนั้น ให้พากันยึดให้ดี เกิดมาพบพุทธศาสนาแล้ว หาที่ต้องดีไม่ได้ ต้องพิสูจน์กันทางภาคปฏิบัติ เพียงเราศึกษาเล่าเรียนท่านก็เรียนเราก็เรียน ความสงสัยสนเท่ห์อะไร ก็เลสจะค่อยหลุดลอยจากการเรียนไม่เห็นมี เราพูดจริงๆ นอกจากมีเจตนาเรียนเพื่อจะออกปฏิบัติ ๆ ความดีหรือธรรมก็แทรกอยู่ในนั้น ถ้าเรียนยิ่งกลายเป็นเอาขึ้นเอาภูมิ เอาชื่อเสียงไปแล้วเป็นโลกไปหมดเลย มันไม่ได้ดีเพราะการเรียนเฉย ๆ ที่ไม่ปฏิบัติละ ต้องมีการปฏิบัติด้วย

นี่ละเอาที่เรียนมามาเป็นภาคปฏิบัติ วินิจฉัยใคร่ครวญกันในภาคปฏิบัติ ที่นี้ก็ค่อยกระจายออก ๆ ธรรมะปริยัติ ที่เราเรียนมา มาเป็นภาคปฏิบัติ ที่นี้ภาคปฏิบัติเป็นผลขึ้นมา ๆ เป็นความถูกต้องแม่นยำ ๆ ที่นี้ปริยัติที่เราเรียนมามากน้อยเลยวิ่งเข้ามาสู่ภาคปฏิบัติทั้งหมดเลย ไม่ออกนะ มาถึงที่นี้แล้วได้เข้าถึงต้นตออันแท้จริงแล้วไม่ออก เพราะภาคปริยัตินั้นถอดไปจากพระทัยและใจของพระพุทธเจ้า-พระอรหันต์ท่าน ไปเป็น

พระไตรปิฎกให้อ่านให้เรียนศึกษาตามนั้น นั่นเป็นแบบแปลนแผนผัง แล้วให้นำแบบแปลนแผนผังนั้นมาปฏิบัติต่อตัวเอง

แบบแปลนแผนผังทำนองสอนเรื่องการให้ทาน การรักษาศีล การเจริญเมตตาภาวนา นั้นละปริยัติ การให้ทานเราก็ให้ นั้น ที่นี้ภาคปฏิบัติ การให้ทานเราก็ได้ให้ทานตามกำลังความสามารถของเราถูกต้องแล้วนี่ เป็นทางเดินเพื่อมรรคเพื่อผลแล้ว การรักษาศีลที่ท่านสอนไว้ในตำราเราก็มีรักษาเต็มกำลังความสามารถของเรา นี่ก็ถูกต้องแล้ว การเจริญเมตตาภาวนายิ่งเป็นของใหญ่โตมหาศาลมากทีเดียว ให้อบรมทางนี้

เรื่องการกุศลผลบุญที่เราสร้างมามากน้อยนี้จะไหลเข้าสู่จิตตภาวนา ไหลเข้ามาทั้งหมด วินิจฉัยกันทางภาคปฏิบัติด้วยจิตตภาวนายิ่งเห็นชัดเจน เพราะมหาเหตุอยู่ที่ใจ มหาเหตุที่เด่นที่สุดก็คือกิเลสครอบหัวใจ พาแสดงพาตีตพาดิ้นตลอดเวลา ความทิวโหยเต็มหัวใจ อยากรู้อยากเห็น อยากได้ยินได้ฟัง อยากนั้นอยากนี้ อยากไม่หยุดไม่ถอย เรารับประกันเต็มท้อง ท้องป่องก็ไม่พ่นความทิวโหย เพราะกิเลสตัวนี้ไม่เคยอึดพอ เอาอะไรให้ไม่พอ เหมือนกับใส่เชื้อไฟเข้าสู่ไฟ ไฟเชื้อมากเท่าไรไฟยิ่งแสดงเปลวๆ เรื่องความอยากของกิเลสซึ่งเป็นเหมือนกับเชื้อไฟ เราหาอะไรได้มาๆ เหมือนกับมาเสริมไฟๆ ให้แสดงความทิวโหยมากขึ้นๆ อันนี้ละที่มันครอบอยู่ในหัวใจ สัตว์โลกจึงได้ติดได้ตื้นเป็นมหาเหตุก่อเหตุตลอดเวลา

ที่นี้เวลาเอาธรรมเข้าไปจับ จิตตภาวนา เบื้องต้นระดับทางด้านภาวนา คำบริกรรมใดก็ตามเอามาระงับความคิดวุ่นวาย ก่อกวนตัวเองนี้ให้ค่อยสงบลงด้วยบทภาวนา เช่น อานาปานสติ กำหนดลมหายใจเข้า-ออกด้วยสติ พุทโธ ธัมโม สังโฆ คำใดก็ตามที่ถูกจริตของเรา นี่ยกมาเพียงเอกเทศ คำใดที่ถูกจริตของเราให้นำนั้นเข้ามาบริกรรม จิตติดแนบอยู่กับคำบริกรรม ที่นี้ก็บังคับความคิดวุ่นวายทั้งหลายไม่ให้มันออก เอาคำบริกรรมนี้ปิดช่องมันไว้ ช่องก็คือใจ มันอยากออกนี้เอาคำบริกรรมปิดไว้ ให้ทำงานทางด้านธรรมะ พุทโธก็เป็นกิริยาแสดงออก ธัมโม สังโฆ อานาปานสติ เป็นการแสดงออก แต่แสดงออกด้วยความเป็นธรรม เพราะฉะนั้นจึงระงับดับกิเลสที่แสดงออกด้วยความเป็นกิเลสได้เป็นลำดับลำดับไป

พอระดับนี้เข้าไปจิตก็ค่อยสงบเข้าไป ใจจะค่อยแสดงคุณค่าออกมา ถ้ามีแต่กิเลสหาคุณค่าไม่ได้ ไม่มีใครมีคุณค่าในโลกนี้ถ้าไม่มีธรรมเข้าแฝงใจ อย่าสำคัญว่าใครมีคุณค่า ใครสูงใครต่ำ เสกสรรปั้นยอลมๆ แล้งๆ กันไปอย่างนั้นแหละ ถ้ามีธรรมในใจ เสกไม่เสก มันก็รู้อยู่ในใจ จิตสงบมากน้อยแสดงคุณค่าขึ้นมาแล้วๆ เรื่อย จนกระทั่งแปลกประหลาด อัศจรรย์ขึ้นมาภายในใจด้วยการภาวนาเบื้องต้นนี้ไปก่อนแหละ ต่อจากนั้นกระจายออกๆ

ที่นี้มันก็เห็นชัด ๆ นี่ละภาคปฏิบัติ เป็นภาคที่พิสูจน์ เป็นภาคที่พินิจพิจารณาหาเหตุผล คือปริยัติจำไว้เฉย ๆ เป็นแบบแปลนแผนผัง นำเข้ามาเป็นภาคปฏิบัติ

เหมือนเราปลูกบ้านสร้างเรือนก็สำเร็จเป็นหลัง ๆ ขึ้นมา ตามขนาดของแปลนที่บ่งบอกเอาไว้ อันนี้ธรรมะท่านบอกว่ายังไง ให้ท่านให้ยังงัย รักษาศีลรักษายังงัย นี่ท่านบอก การเจริญเมตตาภาวนาทำอย่างไร ก็ทำตามนี้ ๆ แล้วผลก็แสดงขึ้นมา ๆ นี่เรียกว่าพิสูจน์ภาคปฏิบัติ แล้วจะเห็นความแน่นอนเป็นลำดับลำดับ เพียงปริยัติเรียนมาเท่าไร ท่านเหมือนเรา เราเหมือนท่าน ไม่มีใครวิเศษวิโสอะไรเพียงความจำ แต่ความจริงนี้รู้ตรงไหน จากภาคปฏิบัตินี้จริง จริงเป็นลำดับ ตายใจได้ นอนใจได้ มันใจเข้าไปโดยลำดับ เป็นหลักเกณฑ์ขึ้นภายในตัวเอง

ภาคปฏิบัติเป็นผลขึ้นมาแล้วยังเป็นสมบัติของเจ้าของด้วย ความจำไม่ได้เป็นสมบัติของเจ้าของนะ จำได้แล้วหลงลืมไป ๆ แต่ความจริงที่เด่นขึ้นภายในใจจากภาคปฏิบัตินี้ จะเป็นสมบัติของเจ้าของเป็นลำดับลำดับไป ตั้งแต่สมถธรรมคือความสงบใจ สมาธิธรรม จิตมี ความแน่นหนามั่นคง นี่ก็เป็นสมบัติของตัวเองทรงไว้แล้ว ๆ จากนั้นก็ปัญญาธรรม พิจารณาแยกทุกสิ่งทุกอย่างดังที่เคยอธิบายแล้ว นั่นเรียกว่าทางด้านปัญญา อันนี้กว้างขวางมากทีเดียว จะทราบเรื่องราวทั้งหลายจากปัญญา กว้างขวางมาก จากปัญญาแล้วก็ญาณ ญาณยิ่งละเอียด ชิมซาบไปหมด จากจิตตภาวนานี้ นี่เป็นสมบัติของตนทั้งนั้น ๆ ปรากฏขึ้นมา

จึงว่าพิสูจน์ตน เรื่องราวมันอยู่กับตัวเรา คือกิเลสก็อยู่กับใจ ธรรมก็อยู่กับใจ วินิจฉัยใคร่ครวญคลี่คลายกันออก ชยับขยายแยกแยะกันออกแล้วก็เห็นทั้งฝ่ายดีฝ่ายชั่ว ปัดออก ๆ ฝ่ายชั่ว ฝ่ายดีส่งเสริมขึ้นมา จิตก็ยิ่งมีความสว่างงาม ๆ ที่นี้โลกทั้งโลกมาสว่างงาม อยู่ที่ใจนี่นะ ไม่อยู่ที่ไหน อะไร ๆ จะงามขนาดไหนสู้ใจงามด้วยธรรมไม่ได้ ใจงามด้วยธรรม งามไม่มีที่สิ้นสุด วิมุตติพระนิพพาน งามสุดยอดคืองามของใจที่บริสุทธิ์จากจิตตภาวนา ขอให้ท่านทั้งหลายได้นำไปประพฤติปฏิบัติเต็มกำลังของตนเอง

อย่ามาเฝ้าศาสนาอยู่เฉย ๆ ไม่เกิดประโยชน์ นี่ละพลอย จำเอนนะ พลอยคือพุทธศาสนา ได้แก่พลอยที่เดียว สิ่งที่เราติดต้นมันก็เป็นความจำเป็น ถ้าหาโดยธรรมก็เป็นความจำเป็น ต้องเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง ธาตุชั้นธัมมามีความบกพร่องต้องการอยู่ตลอดเวลา ต้องพาอยู่พากินพาขับพาถ่ายพาหลับพานอนอย่างนี้ จนกว่าชั้นนี้สิ้นสุดเรื่องของมันไป ก็ต้องชวนชวาย นี่เรียกว่าชวนชวายโดยธรรม ชวนชวายด้วยกัน เป็นความจำเป็น แต่ชวนชวายด้วยกิเลสมันเตลิดเปิดเปิง มันไม่ใช่ชวนชวายเพื่อส่งเสริมตัวเองนะ มันเป็นการทำลาย

ตัวเองและจิตใจของเราเอง เพราะฉะนั้นท่านจึงให้ระงับ อย่าให้มันเตลิดเปิดเปิงเกินไป อันนั้นเป็นเรื่องของกิเลสทำลายตัวเอง

สุดท้ายก็เข้ามาหาจิต เข้ามาหาหลักจิตตภาวนาคือใจ พอได้อันนี้แล้วจะค่อยปล่อยวางๆ อะไรทั้งหลายนี้ค่อยปล่อยเข้ามาเพราะสู้มันไม่ได้ อันนี้มีความเลิศเลอกว่ากันเป็นลำดับลำดับ ตั้งแต่เริ่มต้นปรากฏขึ้นที่ใจ จะเริ่มเห็นเรื่องราวภายนอกที่แบกหาม หรือสนใจยุ่งเหยิงวุ่นวายมาแต่ก่อน มันจะจางเข้ามาๆ หมุนเข้ามาที่นี้ นี่ท่านเรียกว่าภาวนา ภาวนานี้เป็นจุดรวมของโลกธาตุ อยู่ที่ใจดวงที่กิเลสเที่ยวตีไปหมดโลกธาตุ ตีกิเลสเข้ามาแล้วก็มาถึงธรรม ธรรมกระจ่างแจ้วแล้วปล่อยหมดที่นี้ ปล่อยเข้ามาๆ ปล่อยเข้ามาจนกระทั่งถึงเนื้อถึงตัวเรา ร่างกายสังขารก็เป็นเหมือนกับโลกทั่วๆ ไป นี่ปล่อยเข้ามาถึงธาตุถึงขั้นนี้ ปล่อยเข้ามาจนกระทั่งถึงใจ

ปล่อยอะไรที่ติดแน่นอยู่กับใจออกหมดโดยสิ้นเชิง ที่นี้นั้นละท่านว่าว่างหมดเลย โลก ว่างหมดเลย ว่างวาง ปล่อยหมด นี่เกิดจากพุทธศาสนานะ พิสูจน์ด้วยการภาวนาหาที่ค้ำไม่ได้เลย ถ้าเรียนจำเรียนเฉยๆ ไม่ว่าท่านว่าเราไม่ผิดแปลกกันละ ถ้าเป็นภาคปฏิบัติแน่นอนเป็นลำดับลำดับ นี่ละพระพุทธรเจ้า พระสาวก เอาความแน่นอนมาสอนโลกที่ท่านทรงไว้แล้วๆ เราก็ให้ยึดตามกึ่งก้านตามแขนงที่ท่านสอนออกมายึดเอาไปปฏิบัติตนเอง ไม่งั้นจะตายทิ้งเปล่าๆ นะ กิเลสนี้ให้พาโลกมีความสงบร่มเย็นสบายอย่าไปหวัง มีแต่หวังแต่ไม่ได้ผล ผิดหวังไปเรื่อยๆ คือกิเลสหลอกสัตว์โลกนั้นแล ถ้าธรรมมีเท่าไรแล้วจะมีหวังขึ้นไปเรื่อยๆ เพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ ให้สว่างงามขึ้นไปเรื่อยๆ ความหวังของธรรมกับความหวังของกิเลสต่างกัน ความหวังของกิเลสทำให้ยุ่งเรื่อยๆ ความหวังของธรรมทำให้เบาละพากันจำเอานะ

เราพูดเบื้องต้นเรื่องไปเห็นสำนักหลวงปู่มั่น ดุองค์ไหนนี้แหลม เหมือนผ้าพับไว้ จนอดคิดไม่ได้ล่ะว่า เอ้อ พระทั้งหลายที่ท่านมาอยู่ที่นี่ ท่านเป็นพระอรหันต์หมดแล้วหรือ มองดุองค์ไหนนี้เหมือนผ้าพับไว้ สงบเสงี่ยมงาม แล้วจะมีพระสกปรก พระปุกฤษคนหนาด้วยกิเลสตัณหาแต่เราองค์เดียวนี้หรือ มันอดคิดไม่ได้ล่ะ ครั้นอยู่ไปๆ ฟังการภาวนาสันทนาธรรมะกับครูบาอาจารย์ค่อยๆ รู้เรื่องของมันและกันไป องค์นั้นพูดขึ้นมาเรื่องภาวนาเป็นอย่างนั้น องค์นี้พูดขึ้นมาเป็นอย่างนั้นๆ แล้วค่อยทราบเรื่องราวของมันและกันไป ที่นี้คำว่าท่านเป็นพระอรหันต์ก็ค่อยหมดปัญหาไป นั่นละศาสนาละเอียดขนาดนั้นละ

เพียงภายนอกก็เหมือนท่านเป็นพระอรหันต์หมดเลย สวยงามไปหมด นี่ละงามตั้งแต่ภายนอกเข้าไปหาภายใน งามๆ เพราะฉะนั้นพุทธศาสนาจึงเป็นศาสนาที่เลิศเลอ ใน

การประกอบหน้าที่การงานไม่มีอะไรเกินศาสนา ถ้านำศาสนาไปประกอบหน้าที่การงานจะสวยงามไปหมดดีไปหมด ความขยันหมั่นเพียรก็เป็นไปในทางที่ชอบเสีย สิ่งไม่ดีปิดอก ทำหน้าที่วิริยะ ความพากความเพียร ความอดความทน ทนต่อหน้าที่การงานที่เป็นผลเป็นประโยชน์ ความสำรวมระวังตนไม่ให้เสียในทางที่ไม่ดีทั้งหลาย เช่น สูบฝิ่นกินกัญชา ประพฤติตัวแหวกแนวไปอย่างนี้มีแต่ความชั่ว ปิดอกๆ ไม่ทำๆ นั้น เรียกว่าศานา กลั่นกรอง กลั่นกรองไปเรื่อย ๆ ก็ดีไปเรื่อย ๆ

ฆราวาสก็ดีตามฐานะของฆราวาส พระก็ดีตามฐานะของพระ ยิ่งเป็นพระผู้ที่มีมุงมรรคผลนิพพานแล้วดีเป็นลำดับลำดับเลย สุดท้ายเจ้าของหาที่ตำหนิเจ้าของไม่ได้ ตั้งแต่เริ่มต้นปฏิบัติ จิตใจก็มีความสงบเย็น มองดูศีลก็บริสุทธิ์ทุกอย่าง ดีทุกอย่าง หาที่ตำหนิไม่ได้ อบอุนด้วยธรรมที่ตนได้บำเพ็ญมาด้วยความระมัดระวัง ต่อไปก็เป็นที่อบอุนตายใจเจ้าของได้ เจ้าของไม่มีที่ตำหนิเจ้าของว่าไปมีเจตนาชั่วช้าลามกที่ไหน ไปทำผิดธรรมผิดวินัยไม่มี นั้น ก็เย็นไป ๆ ที่นี้สั่งสมธรรมภายในจิตขึ้น จิตก็ยิ่งมีความสงบร่มเย็นสว่างงามขึ้นไปแล้ว ยิ่งงามไปตาม ๆ กันหมดเลย

นี่ละงานของศาสนาเป็นงานที่ละเอียดลอมมาก ต้องใช้ความพากความเพียร ความสุขุมคัมภีรภาพมากไม่มีอะไรเกินพุทธศาสนา งานของพุทธศาสนาออกมาจากจอมปราชญ์ฉลาดแหลมคมคือองค์ศาสดา สอนไว้เรียบร้อย ปฏิบัติตามนั้นไม่ผิด ให้พากันจำเอาเนะวันนี้พูดเพียงเท่านี้ละไม่พูดมากนัก พอสมควร

จำได้ไหมล่ะไก่แจ้กับพลอย ตั้งแต่เราเป็นนักเรียน คือนิทานท่านเอามาจากชาดก เราไม่เห็น ท่านเอามาสอน เวลาไปบวชไปเห็นอยู่ในคัมภีร์ โอ้ย นี่ออกมาจากนี้ไปโน้นท่านเอามาสอนเด็ก เช่นอะไร ธรรมจริยาบ้างธรรมอะไรบ้าง ครูเอามาสอนเด็กเราก็จำได้ เช่นอย่างไก่แจ้ตัวหนึ่งอย่างนี้เราก็จำได้ตั้งแต่เป็นนักเรียน เวลาเข้าไปเจอในชาดก โอ้ย ออกจากนี้ อย่างนั้นแหละ

วันที่ ๑๙ กะแน่นนอนแล้วนัดกับทางธนาคารแล้วว่า วันที่ ๑๙ เป็นวันมอบทองคำเดือนนี้แหละมอบทองคำวันที่ ๑๙ นี่เป็นครั้งสุดท้ายในทองคำจำนวน ๑๑ ตัน คราวที่เรามอบไปแล้วก็ ๑๐ ตันเต็มเลย เศษจากนั้นก็มาบวกกับต้นนี้เข้าไปได้อีกหนึ่งตันพอดี เราจะได้มอบนี้แล้วก็ครั้งสุดท้าย ประกาศให้ทราบทั่วถึงกันหมด เรื่องการเสาะแสวงหาทองเป็นอันว่ายุติกันเรียบร้อยแล้ว แม้เช่นนั้นทองคำที่มาจากศรัทธาทั้งหลายที่ค่อยซึมซาบเข้ามาตามอริยาศัยของตนนี้อาจมี ๆ เราก็จะต้องเก็บไว้ตามเดิม รักษาความปลอดภัยไว้เช่นเดียวกับเคยปฏิบัติมา เราก็จะไปเก็บไว้ในตู้เงินได้ พอสมควรที่จะหลอมเราก็หลอม

หลอมแล้วเก็บไว้ๆ พอจะมอบเมื่อไรเราก็มอบ ทั้งๆ ที่เราประกาศว่าหยุดแล้วแต่มันยังมาอยู่ เราก็ต้องปฏิบัติอย่างนั้น

วันมอบวันนั้นก็จะได้ประกาศอย่างนี้แหละให้ทราบทั่วถึงกันหมดเลย ที่นี้ไม่รบกวนพี่น้องทั้งหลายอีกละ รวมแล้วเรียกว่า การช่วยชาติคราวนี้ของพี่น้องชาวไทยเราทั้งประเทศ ได้สมมักสมหมายตามเจตนาของผู้เป็นหัวหน้าคือหลวงตาเอง หลวงตามีความมุ่งมั่นปั้นหัวใจเอาไว้ว่า ทองคำต้องให้ได้สิบตัน เพราะเห็นทองคำขาดในคลังหลวงมากทีเดียว เนื่องจากหัวหน้าคลังหลวงนั้นนิมนต์เราไปดูทองคำ ท่านเหล่านี้ก็คงมีหวังเพราะวันนั้นเป็นวันที่เราไปมอบทองคำ ท่านเหล่านี้ก็คงมีหวังว่าจะมีส่วนได้ทองคำจากเรา จึงนิมนต์เราไปโดยเฉพาะเข้าไปดูทองคำในคลังหลวง ไปดูหมดเดินชอกแซกซิกแซก(ทองคำ)วางไว้เป็นตับๆๆ ไปดูหมด

ออกมาแล้วก็ไปคุยกันโดยเฉพาะไม่ให้มีใครเข้าไปยุ่งเลย เพราะเป็นความลับ เราก็ถามถูกต้องทุกอย่าง แล้วเวลาถามเขา คือทองคำนี้ไปฝากไว้ที่ประเทศไหนบ้างๆ นี้เราถามไปนะ เพราะประเทศที่เกี่ยวข้องกันมีการซื้อขายติดหนี้ติดสินต้องเอาทองคำเป็นเครื่องประกัน เราคิดว่าอย่างนั้น ถามก็ตรงเป้งเลย ประเทศนั้นฝากไว้เท่านั้นๆ ตามความจำเป็นที่เกี่ยวข้องกัน แล้วย้อนเข้ามาในประเทศไทยเรามีทองคำเท่าไร มีเท่านั้น ใจหายวูบเลย โอทำไมประเทศไทยทั้งประเทศ เครื่องรับรองประเทศคือทองคำมีเพียงเท่านั้น มันยังงักกัน นี้ใจวูบไปเลยนะ พูดภาษาโลกก็เรียกว่าเสียใจมาก

ที่นี้ออกมาก็ประกาศกองเลยเขียวเรื่องทองคำ ตั้งแต่บัดนั้นมาบรรดาพี่น้องทั้งหลาย ด้วยความรักชาติความเสียสละด้วยความพร้อมเพรียงสามัคคีกัน ก็ก้าวเดินตามหัวหน้าเรื่อยมา จึงได้ทองคำมาเป็นลำดับลำดับ นี่สมเจตนาของหัวหน้าคลังหลวงที่เขานิมนต์เราเข้าไป ถ้าไม่นิมนต์เราเข้าไปเหล่านี้จะได้ก็อย่างนั้นแหละ มันไม่มีอะไรปกหัวใจเราพอที่จะให้ติดแรงเข้าใจไหม นี่เข้าไปแล้วปักหัวใจแล้วออกมาก็ดีดีผิงเลยทันที นี่ก็รวมแล้วทองคำที่ได้ในนั้นมันคี่ที่นี้ละ มันไม่ได้คู่ เช่นอย่างเจ็ดตันบ้าง เก้าตันบ้าง มันไม่ได้เป็นแปดเป็นคู่ นะ สิบเป็นคู่ เราก็ข้องใจในนั้น แต่ยังไงเราปักใจไว้อย่างลึกทีเดียวว่า เราจะต้องให้ได้ทองคำน้ำหนัก ๑๐ ตันในคราวนี้ เอาเต็มกำลังความสามารถของเราของพี่น้องทั้งหลาย เพราะทองคำในคลังหลวงของเรามีน้อยมาก ไม่เหมาะสมกันเลยกับชาติไทยของเราทั้งประเทศ จึงต้องอุตสาหะพยายาม

ที่นี้พอได้ทองคำจนเข้าไปถึง ๑๐ ตันๆ แล้วค่อยแยบออกๆ นี่ทองคำเรามีอยู่ในคลังหลวงมันคี่นะ ที่นี้เอาแล้วนะ ต้องหาให้ได้คู่ ถ้าได้อีก ๑ ตันแล้วจะเหมาะ ให้คู่แล้ว

เต็มเม็ดเต็มหน่วย แล้วก็แย็บออกเลย จนกระทั่งทองคำได้ ๑๐ ตันเต็มแล้ว ทีนี้ก็ประกาศ ออกเป็นแต่เพียงว่าไม่ขอ เราบอก ประกาศให้ทราบทั่วถึงกัน ตามที่เราได้เคยเชื่อพี่น้อง ทั้งหลายแล้วว่า ทองคำตั้ง ๑๐ ตัน หามาได้ ทำไมเพียงตันเดียวจะไม่ได้ เราเชื่อแล้วว่าได้ ก็ประกาศออกมา ทีนี้ผู้นั้นก็บริจาครวมๆ แต่เราบอกว่าคราวนี้เราจะไม่ขอ ไม่ขู ไม่เช็ก ไม่ ทูบ ไม่ตีกระเป่าทอง กระเป๋าเงิน เข้าใจไหม เราจะประกาศให้ทราบเฉยๆ อย่างมากก็จะมี เพียงว่า ออกอ้อนเอา เรารู้ว่า พูดยังงั้น ทีนี้ก็ค่อยไหลเข้ามาๆ นี้ จะพอแล้ว ทีนี้ นั่น ไม่นาน จวนจะพอ คราวนี้เราก็จะมอบละ ต้อง ๑๑ ตันเต็มทีละ

จะเกินกว่านั้นเกินอยู่บ้าง ควรอย่างยิ่งที่จะให้เกิน ถ้าเพียง ๑๑ ตันเต็มนี้ยังไม่เหมาะ ให้มีเศษมีเลยบ้าง นี่เราก็แน่ใจว่าจะมีเศษมีเลยอยู่นะ ด้วยเหตุนี้เองจึงต้องได้สั่งไปกับทาง โรงหลอมเขา ทางโน้นเขาก็รับรองยืนยันให้ทัน ว่างั้น ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ล่วงไปแล้วนี้ไม่กี่วัน เราจะลงมารุงเทพฯ จากนั้นละวันที่ ๒๒ ไปนั้นนะ ให้หลอมทองคำให้ทัน ทางโน้นก็ รับรองมาว่าทัน ทีนี้กำหนดไว้แล้ว บัดนี้ว่าจะมอบทองคำวันที่ ๑๙ ละ ทางโรงหลอมเขาก็ บอกว่าเขาพร้อมแล้วๆ ทีนี้ก็พร้อมละ ก็รอเพียงจะถึงวันนั้นเท่านั้น เรากำหนดว่าวันที่ ๑๗ เราจะออกจากอุดรฯ วันที่ ๑๘ พักดูเหตุการณ์อะไรเรื่องราวงานการภายในวัด พอวันที่ ๑๙ ก็มอบเลย มอบที่สวนแสงธรรมเรา เวลา ๑๑ นาฬิกา ๕ โมงเช้า ให้ทางธนาคารมารับ ไปเลย ได้ตกลงกันเรียบร้อยแล้ว นี่จะเป็นครั้งสุดท้าย

ได้ทองคำขนาดนี้ เราเคยมีที่ไหนล่ะ เวลาจะได้ก็ได้จากพี่น้องชาวไทยที่รักชาติ ทั้งหลายนั้นแหละมารวมกัน นี่ก็จะเป็น ๑๑ ตันแล้วนี่ ๑๑ ตันนี้แน่นอนเลย รอแต่วันมอบ เท่านั้นเอง ทองคำเราเตรียมไว้พร้อมแล้ว จำนวน ๑ ตันนั้น ส่วนดอลลาร์นั้นก็เคยพูดให้พี่น้องทั้งหลายทราบแล้วว่าดอลลาร์ที่เป็นคู่เคียงกันไปกับทองคำเข้าสู่คลังหลวง บัดนี้จะไม่ แน่นะ คือ ดอลลาร์นี้จะได้หนุนเข้ามาช่วยเงินไทยเรา ที่พี่น้องชาวไทยเรานั้นแหละ มาขอ ความช่วยเหลือตลอด

อย่างเมื่อวานนี้ก็มาเกี่ยวกับเรื่องเครื่องมือแพทย์ โรงพยาบาล เราก็ยังไม่ต้อนรับละ เพราะเราพักไว้มากต่อมาก นี่ละเงินของเราตั้งแต่หยุดการเทศนาว่าการแล้ว เงินที่จะนำมา ช่วยชาติเงินนี้ก็ยุติไป ก็มีเหลือแต่เงินที่ไหลเข้ามา นี้ มาได้มากน้อยเท่าไร อันนี้ละออกช่วย ชาติเลย ช่วยผู้ยากจนทั้งหลาย เช่น โรงพยาบาล เป็นต้นนะ อันนี้ เงินอันนี้มันก็ไม่พอ ร้อย หลอมไปทุกวันๆ จึงต้องอาศัยเงินดอลลาร์มาช่วยกัน แปรดอลลาร์มาเป็นเงินไทยออก ช่วยกัน ดอลลาร์จึงจะไม่เข้าคลังหลวง นี่เราก็ประกาศไว้แล้ว เราพูดยังไงเป็นยังงั้นนะ เรา

ไม่เคยเหลาะแหละ ดอลลาร์จะไม่แน่ก็จะไม่แน่จริงๆ จะออกอย่างนี้ เอาละ วันนี้เท่านั้นละ
ให้พรฯ

รับฟังรับชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงทางอุดร *FM 10.325 KHz*

และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงจากสวนแสงธรรม *FM 10.325 MHz*